

Paragraaf Verbonden partijen

INLEIDING

Een verbonden partij is een instelling buiten de eigen organisatie, waarin de gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft. Het is één van de vormen voor de gemeente om taken uit te (laten) voeren: eigen activiteiten, door een commerciële of door een verbonden partij.

Verbonden partijen zijn in elk geval alle gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente deelneemt en alle NV's en BV's waarvan de gemeente aandeelhouder is.

Verbonden partijen leveren soms bestuurlijk complexe verhoudingen op, omdat de gemeente bestuurder en klant is. Bovendien doen meestal meerdere partijen mee aan de verbonden partij. De gemeente is dan niet de enige bestuurder en enige klant. Zij moet haar bestuurlijke doelen en wensen afstemmen met die van andere deelnemers. Dit maakt aansturing soms complex.

Voordelen van verbonden partijen zijn de grotere schaal en de regionale aanpak van een regionaal onderwerp. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) nemen we sinds de Begroting 2017 informatie op over een verbonden partij bij het programma waaraan de partij bijdraagt. In deze paragraaf leest u het totaaloverzicht van de verbonden partijen.

VISIE EN BELEID

In navolging van de Tweede Kamer heeft de Eerste Kamer op 14 december 2021 het wetsvoorstel 'Versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen' aangenomen. Deze wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) per 1 juli 2022 richt zich onder andere op een betere positie voor raadsleden, een meer actieve informatieplicht aan de raad, een versterkende controlerende rol voor de raad en verankering van de burgerparticipatie. Daarnaast is de evaluatie van de regionale nota Verbonden Partijen in 2021 afgerond.

Beide zaken zullen leiden tot een actualisatie van de nota Verbonden Partijen. We pakken dit tegelijkertijd en regionaal op, waarbij aandacht blijft voor de Bredase belangen. Waar het kan maken we verschil tussen de verschillende soorten partijen. Een verbonden partij die zich enkel richt op bedrijfsvoering vraagt een andere betrokkenheid van de raden dan een verbonden partij waarin beleidsvoorbereiding of zelfs het maken van (strategische) beleidskeuzes aan de orde is.

Financiële richtlijnen begroting 2024 gemeenschappelijke regelingen

Voor de begroting 2024 geven we financiële richtlijnen aan gemeenschappelijke regelingen:

1. We verwachten van het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) dat zij een structureel sluitende meerjarenbegroting 2024-2027 aanbiedt aan de deelnemers. De GR vermeldt duidelijk de uitgangspunten die gebruikt zijn voor de begroting 2024. In de begroting 2024 neemt de GR ook een overzicht op met de bijdrage (2024 t/m 2027) per deelnemer.
2. De begroting wordt opgesteld op basis van ongewijzigd beleid. Er worden dus geen nieuwe taken of uitbreiding van bestaande taken in de primitieve begroting opgenomen, behalve als dit eerder door het Algemeen Bestuur is besloten.
3. De begroting bevat een overzicht met het verloop van aanwezige reserves. In dit overzicht is te zien wanneer de reserve wordt ingezet en voor welk bedrag per jaar. Hierin wordt ook het doel van de reserve omschreven. Wanneer een reserve 2 jaar of langer niet wordt ingezet, dan legt de GR deze reserve in de besluitvorming bij de ontwerpbegroting voor. Het uitgangspunt is dat deze reserve op dat moment vrijvalt. Wordt er niet besloten tot vrijval dan geeft de GR in de ontwerpbegroting de planning en het doel van de uitgaven voor deze reserve opnieuw aan.
4. De bijdrage van de deelnemende gemeenten in de begroting 2024 stijgt maximaal met de geldende CAO indexering en de prijsontwikkeling uit de meicirculaire 2022 (of een actuelere circulaire). Ook wijzigt de bijdrage wanneer er wijzigingen zijn in de kwantiteit van de dienstverlening die de deelnemers afnemen.
5. In de ontwerpbegroting worden de mogelijkheden beschreven om de bijdrage van de deelnemende gemeenten te verminderen, bijvoorbeeld door besparingen voor te stellen of beleidsinhoudelijke keuzes aan te geven.

6. Een positief jaarrekeningresultaat wordt uitgekeerd aan de deelnemers. De GR kan hier alleen van afwijken door een duidelijk en gemotiveerd voorstel voor resultaatbestemming voor te leggen aan het Algemeen Bestuur.
7. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing beschrijft de GR de risico's met de meeste impact en de daarbij getroffen beheersingsmaatregelen.

Vanwege de afwijkende financiering van de Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV), die wordt betaald vanuit ziektekostenverzekeringen, gelden de richtlijnen 4, 5 en 6 niet voor hen.

DE VERBONDEN PARTIJEN

Totaalbeeld verbonden partijen

Bedragen x € 1.000

Naam verbonden partijen	Soort verbonden partij	Verbonden partij	Bijdrage aan Breda	Bijdrage van Breda
Neovita BV	Vennootschappen en coöperaties	Vitaal en Sociaal Breda		
GR GGD West-Brabant	Gemeenschappelijke regeling	Vitaal en Sociaal Breda		4.806
GR Regionale Ambulancevoorziening (RAV) Brabant Midden-West-Noord	Gemeenschappelijke regeling	Vitaal en Sociaal Breda		
GR programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten	Gemeenschappelijke regeling	Vitaal en Sociaal Breda		786
NV Werkgelegenheidsinstituut West-Brabant	Vennootschappen en coöperaties	Ondernemend Breda		
Chassétheater beheer NV	Vennootschappen en coöperaties	Ondernemend Breda		
NV Stadsherstel Breda	Vennootschappen en coöperaties	Ondernemend Breda		
NV Bredase Investeringsmaatschappij (NV BrIM)	Vennootschappen en coöperaties	Ondernemend Breda		
GR Regio West Brabant	Gemeenschappelijke regeling	Ondernemend Breda		5.399
Belgisch Nederlands Grensoverleg	Overige verbonden partijen	Ondernemend Breda		4
GR Nazorg Gesloten Stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen	Gemeenschappelijke regeling	Basis op Orde in Breda		350
GR Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant	Gemeenschappelijke regeling	Basis op Orde in Breda		12.275
GR Omgevingsdienst Midden- en West Brabant	Gemeenschappelijke regeling	Basis op Orde in Breda		2.020
Veiligheidshuis Breda	Overige verbonden partijen	Basis op Orde in Breda		315
Midwaste	Vennootschappen en coöperaties	Basis op Orde in Breda		
Enexis Holding NV (inclusief overige NV's/BV's) (belang 0,016 %)	Vennootschappen en coöperaties	Organisatie en financiën in Breda		
Brabant Water NV	Vennootschappen en coöperaties	Organisatie en financiën in Breda		
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank)	Vennootschappen en coöperaties	Organisatie en financiën in Breda	513	
GR Belastingssamenwerking West-Brabant	Gemeenschappelijke regeling	Organisatie en financiën in Breda		4.534

Voor een uitgebreidere toelichting over de inhoudelijke activiteiten van de hieronder genoemde verbonden partijen verwijzen wij u graag naar het onderdeel verbonden partijen bij de betreffende programma's.

NEOVITA BV

Vitaal en Sociaal Breda	Thema Leren, ontwikkelen en werken
Verantwoordelijk bestuurder:	Marike de Nobel
Bestuurlijk vervanger:	Carla Kranenburg - van Eerd
Belang Breda in verbonden partij in %:	100 %
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Omdat Neovita een vast percentage op de loonsom ontvangt, is er nauwelijks sprake van risico's. Voor het risico van hogere loonkosten als gevolg van een in te voeren CAO voor de doelgroep (Aan de Slag) is al eerder een voorziening gevormd. Deze is onderdeel van aan de gemeente Breda doorbelaste loonkosten, en komt niet ten laste van het resultaat van Neovita.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	0	0	0
Eigen vermogen	942	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	329	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	-105	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Weerstandsvermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	74,1	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar

GR GGD WEST BRABANT

Vitaal en Sociaal Breda	Thema Leven
Website GGD West-Brabant:	GGD West-Brabant
Verantwoordelijk bestuurder:	Arjen van Drunen
Bestuurlijk vervanger:	Boaz Adank
Belang Breda in verbonden partij in %:	23,3 %
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Er is krapte op de arbeidsmarkt. Onvoldoende (gekwificeerd) personeel geeft risico op een tijdige en goede beleidsuitvoering van het programma. Daarnaast zagen we onder de bijzondere omstandigheden van de coronacrisis dat de prioriteiten en inzet van bedrijfsmiddelen uitgaan naar de bestrijding van de crisis. Ook dit kan ten koste gaan van beleidsuitvoering van het programma. Hoe de coronaomstandigheden zich ontwikkelen richting het najaar en 2023 blijft onzeker.

Tot slot zien we risico's in de bedrijfsvoering die financieel hun weerslag kunnen krijgen, dan wel in de beleidsuitvoering. Landelijk hebben GGD regio's bijvoorbeeld te kampen gehad met datalekken, en is beveiliging van privacygevoelige informatie een belangrijk onderwerp geworden, ook voor de GGD West-Brabant met extra investeringen.

Inhoudelijke richtlijnen begroting 2024

1. De GGD voert in West-Brabant de in de Wet Publieke gezondheid (Wpg) aan de gemeenten opgedragen taken uit. Op onderdelen betreft dit ook taken die vallen onder de Jeugdwet, Omgevingswet, wet op de Kinderopvang en de wet op de Veiligheidsregio's. Leidraad in het handelen van de GGD is het bewaken, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid.

2. De GGD geeft in de kaders en Beleidsbegroting 2024 duidelijk weer op welke wijze invulling gegeven gaat worden aan de in het Meerjarenbeleidskader 2023-2026 opgenomen ambities. Daarbij dient u goed notie te nemen van:
  - de door de VNG uitgebrachte propositie 'De winst van het sociaal domein' (met als uitgangspunten o.a. 'kansengelijkheid' en 'gezond leven makkelijker maken') en het VNG-Koersdocument 'Met daadkracht naar veerkracht'.
  - de Gezamenlijke gezondheidsambitie 'Vooruitzien naar een Gezonder Nederland' van VNG en de zorgverzekeraars. In West-Brabant bent u bij de regionale uitwerking van deze ambitie partij.
  - ontwikkelingen op lokaal niveau, zoals lokale preventieakkoorden en -aanpakken, JOGG en gemeentelijke gezondheidsvisies en -nota's. Samen met gemeenten en lokale partners werkt u hierbij aan de uitwerking en realisering van doelen en ambities.
3. Met behulp van prestatie-indicatoren brengt de GGD de resultaten in beeld die zij bereikt op de diverse door haar uit te voeren taken. Door de noodgedwongen grootschalige inzet vanuit de GGD ter beteugeling van de Coronacrisis heeft het actualiseringstraject van de prestatie-indicatoren vertraging opgelopen. In de loop van 2022 heeft de GGD samen met een ambtelijke werkgroep de optimalisering van deze indicatoren weer ter hand genomen. Wij gaan ervan uit dat de GGD de geactualiseerde indicatoren opneemt in de Beleidsbegroting 2024.
4. In eendrachtige samenwerking met de landelijke overheid, RIVM en GGD GHOR Nederland behoren de GGD'en goed toegerust en voorbereid te zijn op mogelijke oplevingen van COVID-19 dan wel op een door een andere zoönose/virus veroorzaakte gezondheidscrisis. De raad verwacht dat de GGD West-Brabant in afstemming met de Veiligheidsregio Midden en West-Brabant en omringende GGD'en werkt aan een robuustere organisatie die het makkelijker maakt om snel en adequaat in te spelen op grote crisissituaties in de regio. We gaan ervan uit dat u:
  - in de kaders en daaropvolgende Beleidsbegroting 2024 een beschrijving geeft van hoe deze robuustere organisatie eruit gaat zien.
  - de raad informeert over de stand van zaken rond de samenwerking tussen de GGD'en in Brabant, Zeeland en Limburg bij door infectieziekten veroorzaakte gezondheidscrises.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	4.535	4.646	4.806
Eigen vermogen	6.017	4.757	5.400
Vreemd vermogen	19.394	11.059	10.000
Resultaat voor bestemming	133	-93	-67
Ratio weerstandsvermogen	0,85	0,73	0,90
Netto schuldquote in %	2	15	10
Solvabiliteit in %	20	30	25

GR REGIONALE AMBULANCE VOORZIENING BRABANT MIDDEN-WEST-NOORD (RAV)

Vitaal en Sociaal Breda	Thema Leven
Website Regionale Ambulancevoorziening:	Regionale Ambulancevoorziening
Verantwoordelijk bestuurder:	Arjen van Drunen
Bestuurlijk vervanger:	Boaz Adank

Belang Breda in verbonden partij in %:	2,4 %
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Voor de gemeente is er geen (financieel) risico.

Inhoudelijke richtlijnen begroting 2024

1. De RAV waarborgt onder de nieuwe wet ambulancezorg de kwaliteit en continuïteit van de ambulancezorg in heel haar werkgebied. Aangezien de financiering van de ambulancezorg via de zorgverzekeraars verloopt, dient de ambulancezorg blijvend te worden uitgevoerd zonder gemeentelijke financiële bijdragen.
2. Het Landelijk Kwaliteitskader Ambulancezorg 1.0 bevat 26 indicatoren waarmee het niveau van de geleverde zorg wordt gemeten. Tijdigheid in het spoedvervoer is er hier één van. De indicatoren zijn onderverdeeld in zeven segmenten: Bereikbare en beschikbare zorg, Patiënt centraal, Veilige zorg, Professionaliteit, Samenwerken, Continue verbeteren en Basis op orde. De RAV informeert de gemeenten hoe zij voldoet aan het landelijke kwaliteitskader.
3. In haar begroting geeft de RAV aan hoe zij de paraatheidsuitbreidingen conform het landelijk referentiekader Spreiding & Beschikbaarheid in 2024 verwacht te realiseren. Uitgangspunt dient te zijn dat in het hele werkgebied de responstijd voor A1 ritten - 15 minuten - met niet meer dan 5% wordt overschreden (dan wel met de norm qua toegestane overschrijdingen die de zorgverzekeraars in de prestatieafspraken voor 2024 met de RAV hanteren).
4. In haar begroting geeft de RAV aan op welke wijze zij invulling geeft aan de aanbevelingen uit het in 2023 uitgevoerde landelijke klanttevredenheidsonderzoek door NIVEL en het klanttevredenheidsonderzoek door middel van direct contact met de patiënt.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	0	0	0
Eigen vermogen	14.180	13.406	14.260
Vreemd vermogen	32.686	26.021	36.566
Resultaat voor bestemming	489	0	92
Weerstandsvermogen	14.180	13.406	14.260
Netto schuldquote in %	8,9	14,3	9,4
Solvabiliteit in %	30,3	34,0	28,1

GR PROGRAMMA SCHOOLVERZUIM EN VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN

Vitaal en Sociaal Breda	Opgroeien
Verantwoordelijk bestuurder:	Arjen van Drunen
Bestuurlijk vervanger:	Boaz Adank
Belang Breda in verbonden partij in %:	45,7%
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Het belangrijkste risico van deze GR is uittreden van één van de deelnemende gemeenten. Dit risico is klein, want het gaat om uitvoering van verplichte wettelijke regelingen. Uitvoering via deze GR beperkt kosten voor deelnemers en is effectief.

Inhoudelijke richtlijnen begroting 2024

Geen inhoudelijke richtlijnen meegegeven.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	778	772	786
Eigen vermogen	0	0	0
Vreemd vermogen	675	450	750
Resultaat voor bestemming	14	0	0
Weerstandsvermogen	Geen	Geen	Geen
Netto schuldquote in %	-1,6	0,0	0,0
Solvabiliteit in %	0,0	0,0	0,0

NV WERKGELEGENHEIDSINSTITUUT WEST-BRABANT

Ondernemend Breda	Stimuleren economische ontwikkeling
Website Rewin:	Rewin
Verantwoordelijk bestuurder:	Carla Kranenburg – van Eerd
Bestuurlijk vervanger:	Jeroen Bruijns
Belang Breda in verbonden partij in %:	10,30 %
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Uiteenlopende zienswijzen over bijdragen vanuit gemeenten Regio West-Brabant zorgt dat op onderdelen ambities misschien niet uitkomen.

Er is steeds meer vraag voor cofinanciering bij subsidieoproepen vanuit Rijk en EU. In Regio West-Brabant is geen cofinancieringsfonds. Hierdoor kost het veel tijd en inspanning om op korte termijn alsnog geld beschikbaar te hebben voor onverwachte kansrijke projecten.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	0	0	0
Eigen vermogen	1.548	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	1.178	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	117	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Weerstandsvermogen	1.548	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	-37,4	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	56,8	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar

CHASSÉTHEATER BEHEER NV

Ondernemend Breda	Dynamische stad
Website Chassé:	Chassé Theater

Verantwoordelijk bestuurder:	Marike de Nobel
Bestuurlijk vervanger:	Carla Kranenborg - van Eerd
Belang Breda in verbonden partij in %:	100 %
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

De situatie rondom corona blijft voor het theater een onzekere factor en heeft nog steeds invloed op de bezoekersaantallen. Producties zijn uitgesteld en mensen vinden moeilijk hun weg naar het theater terug. Daarbovenop komen er in de nabije toekomst kosten met betrekking tot onderhoud pand en installaties.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	0	0	0
Eigen vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Weerstandsvermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar

NV STADSHERSTEL BREDA

Ondernemend Breda	Thema Dynamische stad
Website Stadsherstel:	Stadsherstel Breda
Verantwoordelijk bestuurder:	Marike de Nobel
Bestuurlijk vervanger:	Carla Kranenborg - van Eerd
Belang Breda in verbonden partij in %:	13,05 %
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Het voormalig Klapkot is verhuurd aan de brouwerij. Sinds het faillissement van restaurant Binnen is dit pand nog steeds niet in gebruik. Het huurcontract met de brouwerij is wel verlengd, waardoor het risico op inkomstenderving tot eind 2022 is afgewend. Na een lange pauze zijn gesprekken met een nieuwe exploitant recent opgestart over plannen die betrekking hebben op de Huiskamer, het voormalig Klapkot, de Vishal en de buitenruimte. Met name de ideeën voor een ander gebruik van de Vishal zijn een risico voor het opnieuw in gebruik kunnen nemen van het voormalig Klapkot.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	0	0	0
Eigen vermogen	2.694	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	5.301	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	180	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Weerstandsvermogen	2.694	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	913,8	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar

Solvabiliteit in %	33,7	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
--------------------	------	------------------	------------------

NV BREDASE INVESTERINGSMAASCHAPPIJ (NV BRIM)

Ondernemend Breda	Stimuleren economische ontwikkeling
Verantwoordelijk bestuurder:	Carla Kranenborg - van Eerd
Bestuurlijk vervanger:	Marike de Nobel
Belang Breda in verbonden partij in %:	100%
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Er zijn geen belangrijke risico's te melden.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	0	0	0
Eigen vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Ratio weerstandsvermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar

GR REGIO WEST-BRABANT

Ondernemend Breda	Verbindend bestuur
Website RWB:	Regio West Brabant
Verantwoordelijk bestuurder:	Jeroen Bruijns
Bestuurlijk vervanger:	Carla Kranenborg – van Eerd
Belang Breda in verbonden partij in %:	26,04 %
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- Afhankelijkheid van (vaak personele) inzet gemeenten bepaalt de slagingskans van regionale projecten.
- Uiteenlopende zienswijzen over commitment vanuit gemeenten Regio West-Brabant (RWB) zorgen dat basisfinanciering van de gemeenschappelijke regeling onder (toenemende) druk staat.
- Er is steeds meer vraag naar cofinanciering bij subsidieoproepen vanuit Rijk en EU. In de Regio West-Brabant is geen cofinancieringsfonds. Het kost daarom veel tijd en inspanning om op korte termijn geld beschikbaar te hebben voor onverwachte kansrijke projecten.
- Wanneer medewerkers langdurig niet inzetbaar zijn, moet er extra capaciteit aangetrokken worden.

- Een groot deel van de inkomsten bij de RWB komt van subsidies. Als mogelijkheden tot subsidies verminderen heeft dit financiële consequenties.
- Om aan subsidie-eisen te voldoen worden er activiteiten verricht. Er wordt rekening gehouden met het voorlopig toegekende bedrag. Er bestaat een kans dat de subsidieverstrekker aan het eind van het project het bedrag lager vaststelt.
- Op de activiteiten van het Mobiliteitscentrum en Regioarcheologie is de Regio West-Brabant afhankelijk van de vraag. Er bestaat een kans dat deze afneemt.

Begin 2022 is er gestart met een grondige frauderisicoanalyse. Per onderdeel worden de risico's in kaart gebracht met de daarbij behorende beheersmaatregelen. Medio 2022 zal de analyse af zijn en gedeeld worden met het bestuur.

Inhoudelijke richtlijnen begroting 2024

In de begroting 2024 wordt aangegeven:

1. Welke resultaten uit het actieprogramma 2023-2027 in 2024 worden gerealiseerd en welke resultaten in de periode 2025-2027 worden beoogd.
2. Wat de financiële en personele inzet van de RWB hierbij is en welke aanvullende middelen (capaciteit en financiën) van de gemeenten worden gevraagd.
3. Op welke wijze de verbinding met onderwijs en bedrijfsleven wordt gelegd bij de uitvoering van het actieprogramma.
4. Of en zo ja op welke manier de transitieopgaven op gebied van bijvoorbeeld circulariteit, klimaat en energie doorwerken in de opgaven uit het actieprogramma.

Specifieke financiële richtlijn begroting 2024

Bij de uitvoeringsgerichte taak Kleinschalig Collectief Vervoer geldt voor de vervoersprijs per eenheid een aanpassing aan de hand van de branchegerichte NEA-index. Verder worden de vervoerslasten begroot aan de hand van het geprognosticeerde gebruik van de vervoersvoorziening. Doorbelasting van kosten aan gemeenten en provincie vindt plaats op basis van daadwerkelijke realisatie.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	4.457	4.919	5.399
Eigen vermogen	1.312	609	722
Vreemd vermogen	5.382	7.669	7.669
Resultaat voor bestemming	159	-42	-32
Ratio weerstandsvermogen	1,0	0,0	0,0
Netto schuldquote in %	-6,1	-2,9	-2,9
Solvabiliteit in %	20,0	7,4	8,6

BELGISCH NEDERLANDS GRENSOVERLEG

Ondernemend Breda
Website Benego:
Verantwoordelijk bestuurder:
Bestuurlijk vervanger:

Verbindend bestuur
Benego
Paul Depla
Jeroen Bruijns

Belang Breda in verbonden partij in %:	9,52 %
Soort verbonden partij:	Overige verbonden partij

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Voor de continuïteit van het grensgemeenten-netwerk is bestuurlijk draagvlak essentieel.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	0	4	4
Eigen vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Ratio weerstandsvermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar

GR NAZORG GESLOTEN STORTPLAATSEN BAVEL-DORST EN ZEVENBERGEN

Basis op Orde in Breda	Beheer van de openbare ruimte
Verantwoordelijk bestuurder:	Peter Bakker
Bestuurlijk vervanger:	n.v.t.
Belang Breda in verbonden partij in %:	39,84 %
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Tot 2026 is de deelnemersbijdrage redelijk zeker. Daarna leiden meerdere factoren mogelijk tot een aanpassing:

- Een mogelijke daling van de rekenrente.
- Een verlenging van de afschrijvingstermijn van het afdekfolie van 50 naar 75 jaar.
- Een herziening van het juridisch kader (Leemtewet).

Inhoudelijke richtlijnen begroting 2024

Geen inhoudelijke richtlijnen meegegeven.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	349	264	350
Eigen vermogen	998	1.015	998
Vreemd vermogen	26.594	26.352	25.018
Resultaat voor bestemming	-86	0	0
Weerstandsvermogen	998	1015	998
Netto schuldquote in %	-2.666,9	-2.608,2	-2.423,8
Solvabiliteit in %	3,62	3,71	3,84

GR VEILIGHEIDSREGIO MIDDEN- EN WEST-BRABANT

Basis op Orde in Breda	Veilig Breda
Website VrMWB:	VRMWB
Verantwoordelijk bestuurder:	Paul Depla
Bestuurlijk vervanger:	Boaz Adank
Belang Breda in verbonden partij in %:	16,44 %
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- Door corona konden niet alle (praktijk-)opleidingen en oefeningen doorgaan. De gevolgen voor de vakbekwaamheid zijn nog onduidelijk.
- De vitale ICT-infrastructuur werkte niet naar behoren tijdens corona. Dit blijft een permanent aandachtspunt.
- Het kost steeds meer moeite om voldoende vrijwilligers te vinden en te binden. De beschikbaarheid van vrijwilligers staat steeds meer onder druk - en daarmee ook de kerntaak: het bestrijden van incidenten.
- Tweede loopbaanbeleid: voor de organisatie heeft dit grote financiële gevolgen vanwege het verstrekken van noodzakelijke studiefaciliteiten, mogelijk overbruggingsregelingen, vervangingskosten personeel en extra opleidingskosten door uitstroom.
- De Omgevingswet betekent een kanteling van de organisatie en vraagt om andere competenties en kennis van de medewerkers.
- Chemie-pack: De gemeente Moerdijk, de VRMWB en onderdelen van de Staat der Nederlanden worden door de verzekeringsmaatschappijen van omliggende bedrijven van Chemie-Pack in Moerdijk verantwoordelijk gehouden voor de schade die zij zouden hebben geleden door de brand op 5 januari 2011. Het is onduidelijk of en wanneer er een dagvaarding komt.

Inhoudelijke richtlijnen begroting 2024

De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) wordt gevraagd om een begroting 2024 op te stellen waarbij inzichtelijk is wat de beleidsmatige gevolgen zijn van de diverse onderdelen, met minimaal aandacht voor:

- De Veiligheidsregio heeft als taak zorg te dragen voor crisisbeheersing, risicobeheersing, brandweezorg, bevolkingszorg en geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises met als doel gezamenlijk de fysieke veiligheid en maatschappelijke continuïteit in de regio te borgen. Zodoende draagt de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant bij aan een veilige omgeving. In het beleidsplan 2024-2028 is beschreven hoe de veiligheidsregio de komende jaren omgaat met de door haar geïdentificeerde en geprioriteerde risico's.
- In de kaderbrief 2024 en de begroting 2024 geeft de VRMWB beleidsmatig aandacht aan de doorvertaling van de landelijke discussies over toekomst brandweer.
- In de kaderbrief 2024 geeft de Veiligheidsregio aan welke activiteiten, ten dienste van het uitvoeren van het beleidsplan, in 2024 centraal staan. In de begroting geeft de Veiligheidsregio aan op welke wijze deze actiepunten worden ingevuld. Daarbij kan worden aangegeven welke activiteiten generiek zijn en welke activiteiten gemeente specifiek zijn, bijvoorbeeld in het kader van preventie of in het kader van gemeentelijk toezicht en handhaving. Deze specificering draagt bij aan een efficiëntere samenwerking tussen gemeenten en de Veiligheidsregio.

- Indien er in 2023 nog geen uitvoerige uitwerking is verzorgd ten aanzien van de deelname aan de “stichting risicobeheer” en de vorming van een waarborgfonds, wordt hier in de kaderbrief 2024 ook beleidsmatig aandacht aan gegeven.

Specifieke financiële richtlijnen begroting 2024

De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) wordt gevraagd om een begroting 2024 op te stellen waarbij inzichtelijk is wat de financiële gevolgen zijn van de diverse onderdelen, met minimaal aandacht voor:

- Doorvertaling van de landelijke discussies over toekomst brandweer naar mogelijke gevolgen voor de begroting van de Veiligheidsregio MWB.
- Doorvertaling van het nieuw regionaal beleidsplan VRMWB 2024-2028 naar de begroting 2024.
- Indexering loon/prijs.
- Invoering omgevingswet.
- Kosten en opbrengsten die voortvloeiden uit of gemaakt worden voor (langdurige) crisisinzetten met capaciteit van de VRMWB of waarbij via de VRMWB gelden zijn doorgeleid naar de uitvoering.
- In de kaderbrief en/of begroting 2024 zal een toelichting opgenomen worden over de verdere uitwerking van de deelname aan de Stichting Risicobeheer.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	13.223	12.073	12.275
Eigen vermogen	18.703	5.659	5.276
Vreemd vermogen	47.802	59.576	55.277
Resultaat voor bestemming	1.123	-1.460	-383
Ratio weerstandsvermogen	0,32	0,35	0,32
Netto schuldquote in %	36,0	60,0	50,0
Solvabiliteit in %	28,0	9,0	9,0

GR OMGEVINGSDIENST MIDDEN- EN WEST-BRABANT

Basis op Orde in Breda	Veilig Breda
Website OMWB:	OMWB
Verantwoordelijk bestuurder:	Paul Depla
Bestuurlijk vervanger:	Peter Bakker
Belang Breda in verbonden partij in %:	7 %
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- De Omgevingswet heeft impact op een andere manier van werken, de cultuur, de juridische basis en het technisch instrumentarium. Hierdoor ontstaan mogelijk hogere kosten.
- De organisatie maakt een transitie door, waardoor individuele medewerkers mogelijk niet (meer) aan de eisen voldoen.

- Door corona bestaat de kans op productieverlies en/of minder opdrachten, afhankelijk van de ontwikkelingen van het virus in de toekomst.
- Er is op de arbeidsmarkt een tekort aan (goed opgeleid) personeel. Daarnaast zorgt het opleiden van trainees en net afgestudeerden door OMWB-personeel voor een lager aantal declarabele uren.
- Een gevolg van de Russische invasie in Oekraïne is dat de prijzen van olie, gas en bepaalde grondstoffen aanzienlijk zijn gestegen. Dit kan impact hebben op het toekomstige kostenniveau van de OMWB. Een kwantificatie hiervan is op dit moment (nog) niet mogelijk.

Inhoudelijke richtlijnen begroting 2024

Breng in de begroting 2024 de gevolgen in beeld van:

1. De (verlate) inwerkingtreding van de Omgevingswet.
2. De invoering regeling Werk Gebonden Personenmobiliteit.
3. De implementatie van het project Van Goed naar Beter.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	1.910	2.164	2.020
Eigen vermogen	2.918	1.843	2.829
Vreemd vermogen	3.285	3.826	3.004
Resultaat voor bestemming	164	0	0
Ratio weerstandsvermogen	1,0	0,71	1,01
Netto schuldquote in %	-5,5	-3,5	-4,7
Solvabiliteit in %	47,0	32,5	48,5

ZORG- EN VEILIGHEIDSHUIS BREDA

Basis op Orde in Breda	Veilig Breda
Website Zorg- en Veiligheidshuis Breda:	ZVH
Verantwoordelijk bestuurder:	Boaz Adank
Bestuurlijk vervanger:	Arjen van Drunen
Belang Breda in verbonden partij in %:	54,93%
Soort verbonden partij:	Overige verbonden partijen

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Het personeel van het ZVH is in dienst bij de gemeente Breda. Daar ligt ook deels het financiële risico. Dit is voor ziekte en arbeidsongeschiktheid over de deelnemers verdeeld met een convenant. Dit verlaagt het risico van de gemeente Breda. Daarnaast heeft de beëindiging van de samenwerking (per 1 januari 2023) door de gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau tot gevolg dat de bijdrage van de overige deelnemende gemeenten stijgt.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	155	114	315
Eigen vermogen	467	537	457
Vreemd vermogen	552	475	425

Resultaat voor bestemming	114	71	-81
Weerstandsvormogen	467	537	457
Netto schuldquote in %	-56,06	-60,04	-48,93
Solvabiliteit in %	45,8	53,01	51,81

MIDWASTE

Basis op Orde in Breda	Beheer van de openbare ruimte
Website Midwaste:	Midwaste
Verantwoordelijk bestuurder:	Peter Bakker
Bestuurlijk vervanger:	Jeroen Bruijns
Belang Breda in verbonden partij in %:	7,7 %
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- De prijzen, debiteuren en de beschikbare verwerkingscapaciteit.
- Een tekort aan verwerkingscapaciteit kan effect hebben op de verwerkingsprijzen.
- Prijsrisico's zijn het grootst in markten die beheerst worden door wereldmarktprijzen, zoals bij papier.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	7	71	0
Eigen vermogen	1.700	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	41.888	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	246	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Weerstandsvormogen	1.700	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	-1,37	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	3,9	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar

ENEXIS HOLDING NV (INCLUSIEF OVERIGE NV'S/BV'S)

Organisatie en financiën in Breda	Solide financiën
Website Enexis:	Enexis
Verantwoordelijk bestuurder:	Peter Bakker
Bestuurlijk vervanger:	Jeroen Bruijns
Belang Breda in verbonden partij in %:	0,016 %
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- Tekort aan netwerkcapaciteit voor energietransitie.

- Effecten energietransitie en reguleringsmethodiek op de financiële positie.
- Ongeautoriseerd gebruik van data en/of systemen.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	14	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Eigen vermogen	4.241.000	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	5.154.000	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	199.000	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Ratio weerstandsvermogen	4.241.000	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	Niet van toepassing	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	45,14	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar

BRABANT WATER NV

Organisatie en financiën in Breda	Solide financiën
Website Brabant Water:	Brabant water
Verantwoordelijk bestuurder:	Peter Bakker
Bestuurlijk vervanger:	Jeroen Bruijns
Belang Breda in verbonden partij in %:	8,6 %
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- De veranderende klimatologische omstandigheden.
- De kwaliteit van het grondwater.
- De veroudering van het netwerk.
- Informatie- en fysieke beveiliging.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	0	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Eigen vermogen	684.676	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	534.399	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	10.493	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Weerstandsvermogen	684.676	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	186,4	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	56,2	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar

NV BANK NEDERLANDSE GEMEENTEN (BNG BANK)

Organisatie en financiën in Breda	Solide financiën
Website BNG:	BNG
Verantwoordelijk bestuurder:	Carla Kranenburg -van Eerd
Bestuurlijk vervanger:	Marieke de Nobel
Belang Breda in verbonden partij in %:	0,46 %
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- Debiteurenrisico.
- ICT.
- Toenemende regelgeving en impact op organisatie.
- Lage rentestanden.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	465	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Eigen vermogen	5.062.000	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	143.995.000	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	236.000	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Weerstandsvermogen	5.062.000	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	Niet van toepassing	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	3,4	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar

GR BELASTINGSAMENWERKING WEST-BRABANT

Organisatie en financiën in Breda	Solide financiën
Website BWB:	BWB
Verantwoordelijk bestuurder:	Carla Kranenburg -van Eerd
Bestuurlijk vervanger:	Peter Bakker
Belang Breda in verbonden partij in %:	19,9 % van de bijdragen aan de BWB is voor rekening van Breda
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- Door achterstanden bij het verwerken van waardebezwaren kunnen kosten voor immateriële schade worden opgelegd. Hiervoor bestaat een berekend risico van € 92.500.
- De NCNP-bureaus zorgen voor een onzekere factor qua bezwaar- en proceskosten. Het berekend risico is € 100.000.
- De economie zorgt voor krapte op de arbeidsmarkt. Dat maakt het moeilijker en vraagt meer tijd om cruciale functies in te vullen. Er is een berekend risico van € 100.000.
- Uitvoering van de AVG is extra risicogevoelig voor een datagestuurde organisatie als de BWB. Ondanks maatregelen blijft het risico aanwezig van bijvoorbeeld een datalek. Het berekende risico is € 75.000.

Inhoudelijke richtlijnen begroting 2024

1. We verwachten van de BWB dat zij -in overleg met de deelnemers- de bestaande kritische prestatie indicatoren (kpi's) beziet op relevantie, deze waar nodig aanscherpt en nieuwe kpi's ontwikkelt. Het doel is om bij de begroting 2024 over een volledige set van kpi's te beschikken, waarover tussen BWB en deelnemers overeenstemming is.
2. De implementatie van het IT-motorblok heeft de afgelopen jaren van de BWB veel inzet gevraagd. In deze periode is het managementinformatiesysteem voor de deelnemers niet operationeel geweest. Vanwege het belang van managementinfo wordt aan de BWB gevraagd om de management info tool uiterlijk per 1 januari 2023 in de basis operationeel te laten functioneren.
3. De medewerkers zijn het belangrijkste kapitaal van de BWB. Daarom achten de deelnemers het van belang, zeker nu er sprake is van een hoog ziekteverzuim en uitzicht op met pensioen gaan van medewerkers in spilfuncties, dat er uiterlijk per 1 januari 2023 een strategisch personeelsplan beschikbaar komt.

Financiële informatie

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële bijdrage	3.901	3.974	4.534
Eigen vermogen	0	0	0
Vreemd vermogen	6.069	5.018	4.868
Resultaat voor bestemming	155	0	0
Ratio weerstandsvermogen	1,0	0,0	0,0
Netto schuldquote in %	2,4	9,4	6,6
Solvabiliteit in %	2,5	0,0	0,0

